

Migrant Mother

Cel edukacyjny: Uczniowie przez analizę zdjęć poznają konsekwencje kryzysu gospodarczego. W analizie symbolicznych znaczeń zdjęcia „Migrant Mother” korzystają również z innych źródeł. Zastanawiają się nad tym, dlaczego zdjęcie stało się słynne i uzmysławiają sobie skutki symbolicznego zdjęcia na postrzeganie kryzysu.

Słowa kluczowe: kryzys gospodarczy, sztuka, stosunek do przeszłości, formułujemy uzasadnioną odpowiedź

Praca z poszczególnymi slajdami:

Uwagi:

1 ANALIZA ZDJĘCIA (2 min.)

Oglądanie zdjęcia za pomocą lupy i czytanie opisu.

Nauczyciel może uzupełnić informacje o przebiegu kryzysu gospodarczego i jego konsekwencjach na społeczeństwo amerykańskie. Po krachu akcji na giełdzie nowojorskiej w 1929 r. Stany Zjednoczone dotknęło ogromne bezrobocie.

2 WYRAŻANIE ODCZUĆ (3 min.)

Zapisywanie wrażeń ze zdjęcia do pola tekstowego.

3 OPIS ZDJĘĆ (5 min.)

Zaznaczanie ważnych postaci i elementów na zdjęciu oraz ich opis. Czytanie opisu.

Uczniowie mogą zaznaczyć elementy biedy (obdarte ubrania), zmartwioną minę matki, trójkę małych dzieci. Ewentualnie uzupełniają informacje z opisu.

4 ANALIZA INNYCH ŹRÓDEŁ ORAZ UZUPEŁNIENIE ANALIZY ZDJĘCIA (10 min.)

Badanie źródeł w galerii uzupełniającej i dopełnienie opisu zdjęcia głównego.

Uczniowie poszukują informacji, które objaśniają kontekst historyczny powstania zdjęcia. Nauczyciel akcentuje, aby uczniowie zwracali szczególną uwagę na tekst historyka. Mogą ustalić tożsamość kobiety na zdjęciu.

Uzyskują również informacje o fotografce Dorothei Lange, która dokumentowała konsekwencje kryzysu dla organów państwowych. Dalsze fakty wiążą się z niezwykłą reakcją na zdjęcie po jego opublikowaniu w prasie.

Zdjęcie przedstawiające Lange oferuje uczniom porównanie poziomu społecznego fotografki z koczującą rodziną. Nauczyciel może zapytać, co konkretnie świadczy o jej wyższym poziomie życia (samochód Ford 40, ubranie wskazujące na emancypację kobiety, aparat fotograficzny). W przeciwieństwie do Thompson ma pracę i może robić sobie zdjęcia dla autoprezentacji lub zabawy. Zdjęcie kolejnej biednej rodziny z Oklahomy wprowadzie merytorycznie dokumentuje biedę (niż szersze ujęcia mieszkania namiotowego Thompson), ale nie jest tak emocjonalne. Liczba szczegółów zaskłóca i osłabia uniwersalną, symboliczną wymowę obrazu. Porównanie z Migrant Mother zwraca więc uwagę na znaczenie kompozycji dla wybrzmienia obrazu.

5 SKALOWANIE SŁÓW KLUCZOWYCH (10 min.)

Zwiększanie lub zmniejszanie twierdzeń w zależności od tego, z jakim prawdopodobieństwem odzwierciedla powody, dlaczego zdjęcie Migrant Mother stało się symbolem kryzysu gospodarczego.

Żadne twierdzenie nie jest błędne. Nauczyciel zwraca uwagę uczniom, żeby przy wyborze korzystali z informacji źródłowych i byli przygotowani do uzasadnienia swojego wyboru.

6 INTERPRETACJA ŹRÓDEŁ (10 min.)

Uczniowie, na podstawie wcześniejszej analizy zdjęć i innych źródeł, odpowiadają na pytania w polach tekstowych: **?** Dlaczego zdjęcie Migrant Mother stało się symbolem kryzysu gospodarczego? **?** O co zapytałbyś/zapytałabyś te kobiety?

Uczniowie nawiązują do skalowania twierdzeń z poprzedniego slajdu.

Do uzasadnienia swego wyboru twierdzenia, wykorzystują informacje źródłowe. Jeśli na przykład wybiorą „wygląda jak współczesna Madonna”, mogą wskazać na wyważoną kompozycję szczegółowego ujęcia matki, które przypomina tradycyjne przedstawianie Matki Boskiej. Jeśli wybiorą „wpływa na emocje”, mogą wskazać np. na brak konkretnych szczegółów, co wzmacnia powszechną zrozumiałość zdjęcia. Zdjęcie z szerszym ujęciem namiotu i innych dzieci już nie jest tak emocjonalne, oddziałuje bardziej dokumentująco, zawiera zbyt wiele szczegółów, odnoszących się do konkretnego kontekstu zdjęcia.

W drugim pytaniu uczniowie mają możliwość uwzględnienia szerszego kontekstu i uzupełnienia pytań, do których może nauczyciel nawiązać (np. wykładem o programie New Deal). Informacje o życiu Florence Thompson znajdują się w Internecie. Zdjęcie wywołuje ciekawe pytania etyczne. Co przyniosło zdjęcie fotografce (sławę), a co fotografowanej matce? Czy zdjęcia dokumentalne z mnóstwem szczegółów nie ukazywały kryzysu bardziej prawdziwie niż emocjonalne ujęcie matki, również pojęte jako dzieło sztuki (nawiązanie do przedstawienia Madonny)?

Kolejne możliwości wykorzystania na lekcji:

- Uczniowie mogą poszukać historii Florence Thompson. Nasuwa się porównanie z dalszym symbolicznym zdjęciem XX wieku, „Napalm Girl”, które przedstawia wietnamską dziewczynę, Kim Phuc. Uczniowie mogą porównywać losy dwóch kobiet, które wbrew swojej woli stały się sławne na całym świecie. Można skorzystać z ćwiczenia [Napalm Girl](#) w HistoryLab.
- Ciekawe, że również zdjęcie „Migrant Mother” było poddane obróbce. Dorothea Lange z publikowanej wersji wyretuszowała detal kciuka, który jest dobrze widoczny w prawym dolnym rogu na prezentowanym zdjęciu. Dlaczego? Nasuwa się porównanie z innymi przykładami retuszu, z którymi mamy do czynienia także w HistoryLab, np. w ćwiczeniu [Podnoszenie flagi](#).